

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

**Sumy State Pedagogical University
named after A. S. Makarenko**

ISMA
ANNO 1994

**ISMA University
of Applied Sciences**

**PROMISING AREAS
FOR THE DEVELOPMENT
OF PHYSICAL CULTURE, SPORTS,
FITNESS AND RECREATION**

Scientific monograph

2023

*Recommended for printing and distribution via Internet
by the Academic Council of Baltic Research Institute
of Transformation Economic Area Problems according
to the Minutes № 3 dated 28.03.2023*

REVIEWERS:

Djakons Romans – Dr.sc.ing., Professor, Academician, President of ISMA University of Applied Sciences;

Rybalko Petro Fedorovych – Doctor of Pedagogy, Professor, Professor at the Department of Theory and Methods of Physical Culture, Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko;

Tomenko Oleksandr Anatoliiovych – DSc (Physical Education and Sports), Professor, Head of the Department of Theory and Methods of Physical Culture, Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko;

Liannoi Mykhailo Olehovych – PhD in Pedagogy, Professor, Director of the Institute of Physical Culture, Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko;

Bermudes Diana Valeriivna – PhD in Pedagogy, Associate Professor, Head of the Department of Theory and Methods of Sports, Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko.

Promising areas for the development of physical culture, sports, fitness and recreation : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. 428 p.

CONTENTS

SECTION 1. Theoretical substantiation of the peculiarities of teaching games with elements of sports to 6 year old children (Babachuk Yu. M.)	1
1. The role of games with elements of sports in the process of improving motor readiness of older preschool children.....	4
2. Analysis of the content of motor actions of games with elements of sports	15
3. Characteristics of the “learning technology” concept essence and the peculiarities of its application in the process of mastering motor actions by children of older preschool age	27
SECTION 2. Dynamics of the physical condition and health of schoolchildren (Bakiko I. V., Cherkashyn R. Ye., Valkevych O. Va.)	43
1. Dynamics of the physical condition of schoolchildren.....	44
2. Dynamics of the state of health of student youth.....	48
SECTION 3. Scientific research on the integration of musical and motor activities in education, physical culture and sports (Bermudes D. Va.)	61
1. Music and movement activity in the educational environment of institutions of general secondary education	62
2. Theoretical analysis of the effectiveness of musical and motor activities in the process of training athletes	69
3. Study of the influence of musical and motor activity on the restoration of functional state in the process of training football players aged 12–14 years of the Sumy Regional Lyceum-Boarding Sports Profile «Barsa».....	73
SECTION 4. Increasing the efficiency of organizing and conducting mass participation sports events (Bondar A. S., Petrenko I. V., Hubarieva A. V.)	89
1. Peculiarities of event management in the process of organizing and holding sports image events	91
2. Evaluation of the effectiveness of organizing and conducting mass participation sports events in the process of implementing state social programs	97
3. Technology of organizing and conducting mass participation sports events.....	102

SECTION 5. The quarantine impact on physical activity of students (Grabyk N. M., Hrubar I. Ya., Hulka O. V.)	114
1. The essence of the definition “physical activity” and its influence on the physical state of student youth.....	115
2. Students’ physical activity during different education forms	122
3. Guidelines as for the organization of students’ physical activity while studying online	130
SECTION 6. Life competence as a component of the training of specialists in the field of physical culture and sports (Demchuk O. O., Semenovych S. V., Lazarchuk V. V.)	142
1. Age-specific features of the formation of life competence.....	142
2. Psychological factors of life competence of specialists in the field of physical culture and sports.....	150
SECTION 7. The program of sectional classes for high school girls based on mental fitness (Dubynska O. Ya.)	157
1. Modern health technologies in the system of physical education of high school girls	158
2. Psychological features of girls of senior school age.....	164
3. Development of a program of sectional classes for high school girls based on mental fitness and its effectiveness	167
SECTION 8. The essence and content of the methodical competence of future officers – specialists in physical training and sports in the process of professional training (Kyrpenko Ye. V., Yagupov V. V.)	182
1. Methodical competence of future officers – specialists in physical training and sports as a pedagogical problem	183
2. Determination of the essence and content of methodological competence of future officers – specialists in physical training and sports in the process of professional training.....	187
SECTION 9. Historical aspects of the formation of scientific thought in physical culture (Lazorenko S. A., Krasilov A. D.)	198
1. The emergence and evolution of science	199
2. Formation of theoretical and practical foundations of physical culture and sports in a classless society and the first states of the slave period	206
3. Formation of scientific thought in the physical culture of the early period of medieval patristics	225

SECTION 10. Planning of integrated training of female athletes in field hockey (Lapytskyi V. O., Kulyk N. A.).....	236
1. Emergence of the prerequisites of the problem and formulation of the problem.....	237
2. Analysis of existing methods of problem solving and formulation.....	244
SECTION 11. Peculiarities of teaching abilities of the future physical education teacher (Leonenko A. V., Cherednichenko S. V.)	266
1. Theoretical and practical analyses of the future physical education teacher’s abilities.....	268
2. Methodological, didactic and methodical preparation process for a physical education teacher	277
3. Identification of training model for future physical education teacher.....	286
SECTION 12. Students’ awareness of the use of anabolic steroids by athletes and their effects on the body (Nevedomska Ye. O.)	301
1. The concept of “steroids”, “anabolic steroids” and the history of their use in medicine and sports.....	302
2. The mechanism of action of anabolic steroids on the human body.....	304
3. Study of the level of awareness of students of the Faculty of Health, Physical Education and Sports of the Boris Grinchenko Kyiv University about the use of anabolic steroids by athletes.....	306
SECTION 13. The concept of systematic training of sports reserve for professional football (Nikolaienko V. V., Chopilko T. H.)	314
1. Patterns of sports skill formation.....	315
2. Organizational and methodical aspects of improving training and competitive activities	324
3. Coaching approaches to managing sports activities	330
SECTION 14. Integration of athlete’s training models (Pylypey L. P., Ostapenko Yu. O., Gutsol E. M.).....	343
1. Integration of training models	346
2. Methodical recommendations and models for the development of motor skills.....	361
3. Practical recommendations.....	371

SECTION 15. Methodology for the development of motor skills of students taking into account their professional training (Samokhvalova I. Yu., Kharchenko S. M.)	374
1. Peculiarities of development of motor qualities of students of an agricultural university	375
2. Methods of conducting physical education classes with students.....	379
SECTION 16. Sectional model of the organization of physical education for students of higher education institutions (Tomenko O. A., Matrosov S. O., Marionda I. I.)	388
1. Peculiarities of the implementation of the sectional model of the organization of physical education of students in higher education institutions	389
2. Motives and interests of the students related to the field of physical culture and sports.....	398
SECTION 17. Methods of organizing classes in special physical training in the system of physical education and sports (Chobotko I. I., Skrypchenko I. T., Rozhechenko V. M.)	409
1. The main features of physical education classes	410
2. Issues of improving special physical training	412
3. Prevention of injuries during special physical training of law enforcement officers	414

SECTIONAL MODEL OF THE ORGANIZATION OF PHYSICAL EDUCATION FOR STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Tomenko O. A., Matrosov S. O., Marionda I. I.

INTRODUCTION

At the present time the process of physical education of students in institutions of higher education is undergoing significant transformations, which is partly due to the entry of Ukraine into the European educational space. In the opinion of T. Yu. Krutsevich¹, it is necessary to provide students with the opportunity to freely self-determine and choose the type of physical culture, means, methods and forms of education in accordance with their preferences, needs and motives. Along with this, according to some scientists², the value orientations, needs and interests that make up the direction of the student's personality are not always taken into account, therefore the process of physical education in the minds of students becomes a mechanical activity, the main goal of which is to pass standards and receive a credit.

As the main requirements for the development of models of the organization of physical education scientists^{3,4,5} see the satisfaction of students' motivational priorities, ensuring the optimal mode of their motor activity, taking into account the personnel and material and technical capabilities of educational institutions.

In order to ensure the teaching of physical education in higher education institutions at the appropriate level, the Ministry of Education and Culture of Ukraine developed «Recommendations on the organization of physical education in higher educational institutions», published by letter No. 1/9-454

---

¹ Круцевич, Т. Ю., Марченко, О. Ю. (2008). Спрямованість цінностей індивідуальної фізичної культури студентів різних відділень вузу. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 3-4. 103-107.

² Prykhodko, V., Tomenko, O. (2019). Innovative approach to the strategic management of the Olympic sport reform in Ukraine. *Marketing and Management of Innovations*. 1. 357-366.

³ Ольховий, О. М. (2014). Стан функціонування системи фізичного виховання закладів вищої освіти. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2. 79-83.

⁴ Пилипей, Л.П. (2008). *Професійно-прикладна фізична підготовка студентів*. Суми: УАВС НБУ. 343.

⁵ Салатенко, І. (2012). Розробка спортивно-орієнтованої технології фізичного виховання для студенток економічних спеціальностей. *Молода спортивна наука України*. 18(2). 138-144.

dated September 25, 2015, where several basic models of the organization of physical education or various forms of their combination were proposed: sectional (creation of a wide network of both specialized sports and general health sections, groups, clubs that work according to a fixed schedule); professionally oriented (directly aimed at the specifics of the future profession); traditional and individual (fixation of an employee of the department of physical education or sports club for each student).

In our opinion, the most promising of these models are sectional and professionally oriented, since they can realistically be provided with the resources and staff of educational institutions. They are quite widely represented in scientific researches in Ukraine^{6,7}.

In modern conditions for the implementation of the sectional (sports-oriented) model, the combined consideration of the resulting indicators of the formation of physical culture of the individual with the most accurate selection of sports for the organization of sections in accordance with the wishes of students, personnel and material and technical capabilities of educational institutions is of particular importance. Therefore, there is a problem of the need to improve the sectional model of the organization of physical education of students with the selection of the most popular types of sports in a specific region, due to the insufficient level of theoretical and methodological development of this issue and the urgent need for the practical implementation of relevant scientific results.

The purposes of the article:

- to determine the peculiarities of the sectional (sports-oriented) model of the organization of physical education of students;
- to reveal the students' motivation for physical education in order to improve the content of the sectional (sports-oriented model) organization of physical education.

Research methods: generalization of literature and Internet materials, survey, abstraction, analysis and synthesis.

1. Peculiarities of the implementation of the sectional model of the organization of physical education of students in higher education institutions

In the scientific literature we have found a number of studies devoted to the problem of physical education of students of various types of higher education

---

⁶ Пилипей, Л.П. (2008). *Професійно-прикладна фізична підготовка студентів*. Суми: УАБС НБУ. 343 с.

⁷ Салатенко, І. (2012). Розробка спортивно-орієнтованої технології фізичного виховання для студенток економічних спеціальностей. *Молода спортивна наука України*. 18(2). 138–144.

institutions, namely, pedagogical^{8,9,10,11,12,13}, mining^{14,15}, construction¹⁶, colleges of various specialties¹⁷, including with the use of innovative technologies¹⁸.

The question of the organization of physical students of higher education institutions of different levels of accreditation in the process of educational and extracurricular activities is insufficiently studied and requires special research. In particular, the problem of applying a sectional (sports-oriented) model of physical education organization, including specific types of sports that can be used to solve physical education tasks, has not been sufficiently investigated. The problem of determining the prospects for the use of various types of motor activity, including specific types of physical exercises that provide rational regimes for a specific profile of specialties, has not been sufficiently studied¹⁹.

---

⁸ Криворучко, Н. (2015). Вплив вправ чирлідінгу на показники фізичного розвитку студенток ВНЗ I–II рівня акредитації. *Молода спортивна наука України*. 19. 119–124.

⁹ Крошка, С. А., Борисенко, Л. Л. (2016). Спортивний клуб Лисичанського педагогічного коледжу – самостійна фізкультурно-спортивна організація. *Virtus: Scientific Journal*. 8. 82–86.

¹⁰ Крошка, С. А. (2018). Методична розробка та впровадження практичного курсу «Бадмінтон – запорука здоров'ю» для студентської молоді. *Спортивні ігри*, 3. 25–34.

¹¹ Крошка, С. А., Варфоломєєва, К. (2015). Інноваційні технології з фізичного виховання у Лисичанському педагогічному коледжі. *Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість в умовах європейської інтеграції*. 1, 106–109.

¹² Ландо, О. А. (2014). Використання здоров'язбережних технологій у навчально-виховному процесі педагогічного коледжу. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 37. 247–254.

¹³ Романчишин, О., Сидорко, О., Андрес, А. (2009). Динаміка рівня фізичної підготовленості студентів педагогічного коледжу. *Молода спортивна наука України*. 2. 154–160.

¹⁴ Міщенко, В. Л., Чомпова, А. П. (2016). Мотивація студентів ГК ДВНЗ «КНУ» до занять фізичним вихованням під час навчання у навчальному закладі. *«Потенціал дисципліни «Фізичне виховання» у закладах освіти»*. 7. 13–116.

¹⁵ Семенова, Н., Магльований, А. (2012). Характеристика рівня добової рухової активності студенток I–II курсів медичного коледжу. *Молода спортивна наука України*. 16. 136–142.

¹⁶ Круцевич, Т. Ю., Трачук, С. В., Кузнецова, Л. І. (2016). Фізична підготовленість юнаків коледжів різних спеціальностей. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 136. 115–119.

¹⁷ Мамешина, М. А., Гузієватий, Д. В. (2016). Фізичне здоров'я студентів ВНЗ I–II рівня акредитації. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення*. 4. 100–108.

¹⁸ Зоря, Р. Р. (2015). Використання інформаційних технологій при викладанні дисципліни «Безпека життєдіяльності». *«Інноваційний потенціал світової науки – XXI сторіччя»*. 5. 12–13.

¹⁹ Романчишин, О., Сидорко, О., Дика, М. (2010). Соматичне здоров'я, адаптаційний потенціал, фізичний стан та біологічний вік студентів

Correspondingly, in modern science the researches devoted to the issue of the use of means from various types of sports in the process of physical education of students is being intensified, in particular, table tennis²⁰, karate-do Shotokan²¹, powerlifting^{22,23,24,25,26,27,28,29}, hurting³⁰, swimming³¹, basketball³².

The main tasks of physical education of youth in the education system should be the formation of the need to strengthen health by means of

---

педагогічного коледжу. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 11. 98–101.

²⁰ Коломійцева, О., Радченко, Я. (2012). Настільний теніс як засіб розвитку координаційних здібностей студентів коледжу. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 5. 16–19.

²¹ Лукіна, О., Кусовська, О., Барабаш, К. (2018). Особливості розвитку фізичних якостей студенток музичного коледжу засобами карате-до шотокан, *The Caucasus. Economic and Social Analysis Journal of Southern Caucasus*. 6(27). 37–39.

²² Бачинська, Н. В. (2014). Особливості розвитку силових якостей у студентів на заняттях з фізичного виховання на прикладі пауерліфтингу Актуальні питання освіти, спорту та здоров'я у вищих навчальних закладах. 8–14.

²³ Власенко, Р. П., Зозуля, А. М. (2014). Розвиток сили в умовах спортивного тренування з пауерліфтингу. *Біологічні дослідження*. 1. 467–469.

²⁴ Гордієнко, Ю. В. (2010). Самоаналіз фізіологічних особливостей організму жінок, які спеціалізуються в пауерліфтингу. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 1. 43–46.

²⁵ Грибан, Г. П., Мичка, І. В. (2018). Педагогічні засади навчання силових вправ з пауерліфтингу студентської молоді в освітньому процесі з фізичного виховання. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. 11. 102–110.

²⁶ Жамардій, В. О. (2013). Критерії та рівні формування спеціальних умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі занять з пауерліфтингу. *Витоки педагогічної майстерності*. 11. 130–135.

²⁷ Жамардій, В. О. (2014). Модель формування спеціальних умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі занять з пауерліфтингу. *Витоки педагогічної майстерності*. 13. 120–127.

²⁸ Завидівська, Н. Н. (2017). Стан методичного забезпечення занять пауерліфтингом як змісту фізичної активності студенток вищих навчальних закладів. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 27. 38–42.

²⁹ Мичка, І. В. (2015). Побудова тренувального процесу з пауерліфтингу на етапі початкової підготовки. *Фізичне виховання та спорт у контексті державної програми розвитку фізичної культури в Україні*. 2. 45–47.

³⁰ Закопайло, С. (2018). Вплив секційних занять з хортингу на фізичну підготовленість старшокласників. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 1. 126–130.

³¹ Журавльов, Ю., Маліков, М. (2019). Ефективність використання засобів аквааеробіки у процесі секційних занять з плавання студентів 18–19 років. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2. 59–63.

³² Кашуба, А., Ковальський, В. (2018). Динаміка показників фізичної підготовленості студентів першого року навчання під впливом секційних занять з баскетболу. *Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування*. 2. 21–25.

physical culture and sports; increase the amount of motor activity depending on the psychophysiological need for movement; improving the quality of the educational process in physical education and providing it with highly qualified staff, modern scientific and methodological complexes and appropriate material and technical equipment; management optimization in this area³³.

The important role of modern educational institution in ensuring the health of a student is also determined by the peculiarities of its functioning as a whole multi-level system, which over a long period of time significantly affects the mental and physical development of an individual³⁴. In this context it is important to talk about the peculiarities of the organization of the physical education process in colleges and universities.

V. Mishchenko and A. Chompova conducted a study on the motivation of college students to participate in physical education and sports (on the basis of the mining college of the State Technical University «KNU»)³⁵. In our opinion, the fact is extremely interesting as according to the scientists, students consider the main motive for physical education and sports to increase their physical fitness.

Thus, after conducting an analysis of modern scientific research on the motivation of students of higher education institutions to engage in physical education and sports, we can come to a conclusion that that for young people, for the most part, the main incentive is to attend mandatory physical education classes as well as physical culture and health activities and sports competitions.

In our opinion methodical recommendations of researchers regarding increasing students' motivation for motor activity are important³⁶: opening of sections on popular sports; adjustment of educational programs; planning the educational process taking into account the motives and interests of students; improvement of the material and technical base; organization of

---

³³ Нейман, А. В. (2015). Ціннісні орієнтації до занять фізичною культурою студентів педагогічних коледжів як стимул до здорового способу життя. *Молодь та Олімпійський рух*. 314–316.

³⁴ Письменна О.І., Кузякіна С.О. (2018). Професійна підготовка фахівців щодо створення здоров'язбережувального освітнього простору. Здоров'язбережувальні технології закладу освіти в умовах сучасних освітніх змін. М-ли конф. 117–122.

³⁵ Мищенко, В. Л., Чомпова, А. П. (2016). Мотивація студентів ГК ДВНЗ «КНУ» до занять фізичним вихованням під час навчання у навчальному закладі. «Потенціал дисципліни «Фізичне виховання» у закладах освіти». 7. 113–116.

³⁶ Письменна О.І., Кузякіна С.О. (2018). Професійна підготовка фахівців щодо створення здоров'язбережувального освітнього простору. Здоров'язбережувальні технології закладу освіти в умовах сучасних освітніх змін. М-ли конф. 117–122.

leisure activities during extracurricular time in the form of sports competitions, events, holidays, mass sports events and others.

Scientists³⁷ have developed the following guidelines for its provision: children and young people aged 5–17 years should be involved in physical activity of moderate to high intensity, in total, for at least 60 minutes every day; physical activity lasting more than 60 minutes a day will be beneficial for their health; a large part of daily physical activity should be aerobics; high-intensity physical activity, including exercises for the development of skeletal and muscular tissues, should be carried out at least three times a week.

O. Romanchyshyn and his co-authors pay special attention to the fact that in recent years there has been a decline in the general physical capacity of students with the years of study at a higher educational institution^{38,39}. A decrease of the level of aerobic productivity and an increase of the degree of functional stress of the cardiovascular system of the students' body is also observed. At the same time a significant difference in the functional state of representatives of various age groups has been established. The most favorable values of these indicators are noted for male and female students of the first and second years, and the least optimal for representatives of senior years. For girls an earlier stage of a significant decrease in the absolute values of the general functional state of the body is also inherent.

Important in this context are the conclusions of the scientists⁴⁰ that the data on the level of physical fitness of college students of various specialties determine the peculiarities of the manifestation of their physical abilities, which determines direct clarity regarding the planning and organization of the process of physical education in higher education institutions and provides the basis for this success in the further production activities of future specialists in the fields.

It is worth noting that according to the scientists⁴¹, the reasons for the increase of students' morbidity are also related to the shortcomings in the

---

³⁷ Семенова, Н., Магльований, А. (2012). Характеристика рівня добової рухової активності студенток I-II курсів медичного коледжу. *Молода спортивна наука України*. 16. 136–142.

³⁸ Романчишин, О., Сидорко, О., Андрес, А. (2009). Динаміка рівня фізичної підготовленості студентів педагогічного коледжу. *Молода спортивна наука України*. 2. 154–160.

³⁹ Романчишин, О., Сидорко, О., Дика, М. (2010). Соматичне здоров'я, адаптаційний потенціал, фізичний стан та біологічний вік студентів педагогічного коледжу. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 11. 98–101.

⁴⁰ Ландо, О. А. (2014). Використання здоров'язбережних технологій у навчально-виховному процесі педагогічного коледжу. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 37. 247–254.

⁴¹ Письменна О.І., Кузякіна С.О. (2018). Професійна підготовка фахівців щодо створення здоров'язбережувального освітнього простору. *Здоров'язбере-*

higher education system, with those factors of educational activity that lead to overstrain of the nervous system and prevent the creation of proper conditions for meeting the needs for self-knowledge, self-improvement, and self-realization. Due to academic overload, most students suffer from insufficient activity.

According to Yu. Kovalenko, the process of physical education in educational institutions such as lyceums is still implemented by traditional approaches without the use of innovative technologies in professional and applied physical training, which does not contribute to the quality of education and the education of sustainable motivation for a healthy lifestyle⁴².

Valuable in this context are the conclusions of the scientists regarding the fact that innovative health-preserving technologies for teaching and educating students should ensure a high level of psychosomatic health, mental capacity and form motivation to lead a healthy lifestyle and foster a high culture of health.

Thus, the use of innovative forms and methods of work at classes will not only increase students' interest for physical education, but also improve the effectiveness of already acquired knowledge.

Yu. Kovalenko draws attention to the issue of optimizing the physical education of lyceum students using means of hand-to-hand combat. The study, in which 17 young men aged 16–17 took part, showed that this type of sport had a positive effect on the students' functional indicators. The author also notes that applied physical training in lyceums, along with solving the main tasks of physical education, should ensure high-quality training of lyceum students to study in higher education institutions of the Unified Military Education System, upbringing their willpower and leadership skills and qualities⁴³.

In scientific studies N. Kryvoruchko focuses on the application of cheerleading in the physical education of female students of higher education institutions of the I-II level of accreditation⁴⁴. According to the scientist, cheerleading contains a wide arsenal of various intensive movements, contributes to the strengthening of physical and spiritual strength, the education of aesthetic taste, the formation of interest to a healthy lifestyle and the increase of the level of physical development of

---

жувальні технології закладу освіти в умовах сучасних освітніх змін. М-ли конф. 117–122.

⁴² Коваленко, Ю. О. (2014). Оптимізація фізичного виховання учнів ліцею з використанням засобів рукопашного бою. *Вісник Запорізького національного університету*. 1. 28–35.

⁴³ Там само.

⁴⁴ Криворучко, Н. (2015). Вплив вправ чирлідінгу на показники фізичного розвитку студенток ВНЗ I–II рівня акредитації. *Молода спортивна наука України*. 19. 119–124.

adolescents. 385 female students of the I-III years of non-physical education took part in the research. The results of the experiment showed that the introduction of cheerleading exercises into the process of physical education contributed to an increase of the level of physical development of female students according to the indicators of the functioning of the respiratory system.

V. Zhamardiy developed a model of the formation of special abilities and skills of students of higher education institutions in the process of powerlifting classes. The tasks of the training classes according to the developed model were the assimilation of the system of scientific knowledge, the formation of special abilities and skills, worldview, moral views and beliefs, ideals, needs, values, ways of behavior and activity, the selection of loads of different orientation depending on the volume and intensity of physical exertion⁴⁵.

S. Zhentsyan proposed a health-improving method of powerlifting classes for university students with injuries of the musculoskeletal system for extracurricular classes from the first to the fifth courses. The use of the technique, according to the researcher's conclusions, contributes to the constant improvement of motor qualities and skills, improvement of neurodynamic properties of higher nervous activity⁴⁶.

S. Kroshka calls badminton an important tool that helps optimize the physical education of college students^{47,48,49}. The researcher developed and implemented into the practice of physical education of students the methodical recommendations and a practical course «Badminton – a key to health» for conducting physical education classes using elements of badminton, practical recommendations for the targeted development of physical qualities.

---

⁴⁵ Жамардїй, В. О. (2014). Модель формування спеціальних умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі занять з пауерліфтингу. *Витоки педагогічної майстерності*. 13. 120–127.

⁴⁶ Женьцян, С. (2015). Методика удосконалення рухових якостей і функціональної підготовленості студентів університетів з ураженнями опорно-рухового апарату на заняттях з пауерліфтингу (дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02). Харків, 20.

⁴⁷ Крошка, С. А., Борисенко, Л. Л. (2016). Спортивний клуб Лисичанського педагогічного коледжу – самостійна фізкультурно-спортивна організація. *Virtus: Scientific Journal*. 8. 82–86.

⁴⁸ Крошка, С. А. (2018). Методична розробка та впровадження практичного курсу «Бадмінтон – запорука здоров'ю» для студентської молоді. *Спортивні ігри*. 3. 25–34.

⁴⁹ Крошка, С. А., Варфоломєєва, К. (2015). Інноваційні технології з фізичного виховання у Лисичанському педагогічному коледжі. *Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість в умовах європейської інтеграції*. 1, 106–109.

The program, designed by S. Kroshka, consists of the following sections: an explanatory note, a purpose and tasks, allocation of hours of program theoretical and practical material, types and methods of pedagogical control.

Theoretical and practical material was presented in the form of modules (theoretical, diagnostic, recreational, preventive and competitive). A variable system of pedagogical control was also developed and proposed for implementation – a set of measures that ensure the verification of the planned indicators of physical education for the assessment of the applied means, methods and loads. The goal of pedagogical control in the process of extracurricular activities was to determine the relationships between the influencing factors and those changes that occur in students during the activities⁵⁰.

In another scientific study by S. Kroshka⁵¹, the activity of the sports club of Lysychansk Pedagogical College as an independent physical culture and sports organization is considered and its role in improving the health of students is determined. The experience of the mentioned club can be applied in the activities of other colleges. That is why we assume it necessary to mention the main tasks of the sports club (according to L. Borysenko and S. Kroshka): creation of appropriate conditions and opportunities to meet the diverse interests of students, employees and other people in the field of physical culture and sports; formation of a comprehensively developed personality of a club member by means of physical culture and sports; facilitating the implementation of measures to create and strengthen the club's sports base and its effective use; ensuring the implementation of complex and targeted programs on the issues of physical culture and rehabilitation and sports work in the educational sphere; promotion of a healthy lifestyle, introduction of physical culture and sports into the system of education, work, living and recreation of students and college employees; the use of physical culture and sports for professional and applied training of students as future specialists in the field of production; organization and holding of mass physical culture and health and sports events, provision of services in the field of physical culture and sports; creation of amateur physical culture and sports associations, sections, teams from various sports, sports schools of various profiles; carrying out work on sports improvement of students, training and sending college teams to competitions of various levels.

---

⁵⁰ Крошка, С. А. (2018). Методична розробка та впровадження практичного курсу «Бадмінтон – запорука здоров'ю» для студентської молоді. *Спортивні ігри*, 3. 25–34.

⁵¹ Крошка, С. А., Борисенко, Л. Л. (2016). Спортивний клуб Лисичанського педагогічного коледжу – самостійна фізкультурно-спортивна організація. *Virtus: Scientific Journal*. 8. 82–86.

In scientific literature, we mostly come across the studies devoted to the organization of sectional classes in institutions of higher education of the III-IV levels of accreditation – in swimming⁵², sports games – basketball, volleyball, tennis, football, badminton⁵³ and others.

In our opinion, it is worth determining the advantages of sectional classes over ordinary physical education classes. As noted by T. Maleniuk and A. Kosivska, academic classes on physical education do not meet the needs of young people and are aimed at general physical training in traditional sports. On the other hand, sectional classes allow students to independently choose the type of sport in which they want to improve themselves, test themselves in a new business and teachers are stimulated to study new currents in the professional field. The sectional form of the organization of classes contributes to increasing the students' motivation for the classes due to theoretical, methodical, physical and functional training of students in non-traditional types of motor activity.

L. Dudorova considers that sectional classes in extracurricular time allow to increase the total time of physical exercises and, in combination with educational classes, ensure optimal continuity and effectiveness of physical education of students in higher education institutions⁵⁴. However, as the researcher emphasizes, despite all the positive aspects of using sectional classes in order to increase the level of students' physical fitness, a number of questions arise that indicate the lack of a clear concept of the organization of these classes, regarding their differentiation in relation to the students' abilities and preferences.

We assume that determining students' motivation to practice the chosen sport is an important condition for the correct and clear organization of sectional classes.

We would analyze the scientific works in which the problem of organizing sectional classes in colleges is considered. In the study of the peculiarities of education of student youth in an agricultural technical college are defined⁵⁵.

---

⁵² Журавльов, Ю., Маліков, М. (2019). Ефективність використання засобів аквааеробіки у процесі секційних занять з плавання студентів 18–19 років. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2. 59–63.

⁵³ Кашуба, А., Ковальський, В. (2018). Динаміка показників фізичної підготовленості студентів першого року навчання під впливом секційних занять з баскетболу. *Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування*. 2. 21–25.

⁵⁴ Кропка, С. А., Варфоломєєва, К. (2015). Інноваційні технології з фізичного виховання у Лисичанському педагогічному коледжі. *Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість в умовах європейської інтеграції*. 1, 106–109.

⁵⁵ Круцевич, Т. Ю., Марченко, О. Ю. (2008). Спрямованість цінностей індивідуальної фізичної культури студентів різних відділень вузу. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 3–4. 103–107.

As the scientists note, the «Patriot» club and the bullet shooting section are organized and functioning on the territory of the college by the teachers of the cyclic commission of physical education and protection of the Fatherland.

In the research of O. Kolomyitseva and Ya. Radchenko information is presented on the organization and conduct of sectional table tennis classes⁵⁶. Thus, the scientists supplemented the data of L. Sergienko regarding the development of coordination abilities of college students. Thus, according to their conclusions, both boys and girls aged 15 and 16 show the results corresponding to a «low level». The authors also emphasize that the coordination abilities of boys and girls aged 15-16 who started playing table tennis are at an average level. In the sexual aspect, in the manifestation of the ability to orientate in space and maintain static balance, the advantage of the girls over the boys is noticeable. In the ability to control movements according to spatio-temporal and dynamic parameters, the results of the young men dominate over the data of the girls⁵⁷.

Thus, taking into account the results of the authors' outcome, it should be noted about the need to improve the sectional model of the organization of physical education of students, which is due to the insufficient level of theoretical and methodical elaboration of this issue.

2. Motives and interests of the students related to the field of physical culture and sports

The formation of a student's physical culture is manifested not only in the indicators of the dynamics of physical and functional fitness and the level of health, but also in his attitude to physical culture in general. During the student years, the level of physical culture of the individual, which was formed in the previous years, is manifested. However, it is obvious that in the process of training, a further increase of the level of physical culture of the individual is expected. Based on the above, in order to solve the tasks of our research, it is appropriate to determine the motives and interests of students in relation to physical culture.

We conducted a questionnaire, which included 20 questions reflecting the students' attitude to physical education, to the values of physical culture, the level of physical culture and sports activity of students, the range of their physical culture and sports interests, needs and motives in this field of activity. The proposed options to the questionnaire were based on the principle of symmetry: less optimistic assessment, indifferent, negative and strongly negative attitude (up to three or more answer options for each question).

---

⁵⁶ Коломійцева, О., Радченко, Я. (2012). Настільний теніс як засіб розвитку координаційних здібностей студентів коледжу. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 5. 16–19.

⁵⁷ Там само.

355 undergraduate students of Sumy and Uzhhorod universities took part in the questionnaire. The questionnaire was conducted in September 2021 during classroom classes in higher education institutions.

An important role was assigned to the assessment of the significance of the influence of various objective and subjective factors on the level of physical activity of students. The nature of the assessment of the values of physical culture depending on the course of study was of considerable interest.

The first question of the questionnaire concerned the respondents' attitude to physical culture. The students could answer this question from one to three options (table 1).

Table 1

Associations of students regarding physical culture, % (n=655)

Course	A pleasant pastime	Hard work	An interesting matter	The purpose of life	School for character education
1	50,15	21,61	6,75	1,55	19,94
2	47,74	23,15	9,60	2,90	16,61
3	47,15	20,47	11,83	2,18	18,37
4	48,74	18,72	12,55	2,20	17,78
1-4	48,59	21,17	9,74	2,15	18,35

The first question of the questionnaire concerned the respondents' attitude to physical culture. Students could answer this question from one to three options. The results of the responses are presented in the table.

About 49% of all students perceive physical culture as a pleasant pastime. On average, 9.7% of the students consider physical culture as an interesting activity and this percentage is slightly higher in senior years. About 1/5 of all students consider physical culture as a kind of school for character education. About 21% of the students consider physical culture as hard work. Summarizing the results of the questionnaire on the first question, we can conclude that for the students, physical culture is of the greatest importance, as a form of pleasant pastime, play, entertainment. There are no fundamental differences in students' answers depending on the course of study.

The next question is about the motives for doing physical culture and sports (choose three reasons out of eight). The results of the answers were distributed in the following ratio (table 2):

- the desire to increase physical fitness – about 45.5%;
- the need to optimize the weight, improve the figure about – 48%;
- to get a credit in the discipline «Physical education» – more than 33% of the students;

- an opportunity to relieve fatigue, increase work capacity – about 19% of the students;
- achieving sports success, rational use of free time – less than 10% of the students.

About 5% of students did not think about the reasons that encourage them to engage in physical culture.

Table 2

Motives for physical education and sports,% (n=655)

Course	Desire to improve physical fitness	Weight optimization, figure improvement	The ability to relieve fatigue, increase work capacity	
1	48,11	49,01	18,18	
2	44,61	48,87	19,40	
3	45,69	49,83	19,51	
4	41,89	44,59	18,40	
1-4	45,50	48,33	18,83	
	Obtaining a credit from PC	Rational use of free time	Achieve sports success	Education of will, character
1	33,17	7,32	7,98	17,40
2	35,27	7,33	6,12	13,61
3		4,73	5,15	10,47
4		5,30	2,91	10,60
1-4		6,33	5,90	13,55

The level of formation of physical culture is manifested in the nature of the performance of the teacher's tasks at classes. In this regard the questionnaire asked the question "How do you prefer to perform the teacher's tasks at class?" The results of the questionnaire on this issue are presented in Table 3.

Table 3

Distribution of the students' answers to the question about the performance of teacher's tasks,% (n=655)

Course	Better than others	As required by the teacher	Not worse than others	According to health state	On a level with others
I	11,74	23,42	22,53	25,45	16,87
II	8,50	21,62	19,22	32,84	17,82
III	10,23	20,39	16,61	36,16	16,61
IV	10,10	16,33	18,15	35,23	20,19
I-IV	10,29	20,95	19,51	31,60	17,65

The results of the questionnaire showed that about 32% of the students prefer to perform the teacher's tasks for their own feelings in physical education classes. About 18–20% of the students perform tasks as required by the teacher, no worse than others and on a level with others. About 10% of students try to perform the teacher's tasks better than others.

The level of formation of students' physical culture is obviously manifested in the assessment of the degree of difficulty of physical culture and sports for them. Let us consider the results of the distribution of students' answers to the question: «How difficult do you think physical culture and sports are for you?» The results of the questionnaire show that about 5% of the students consider physical culture and sports very difficult, about 30% of the students – more difficult than simple, and more than 60% of the students consider physical culture classes as simple in terms of complexity (Table 4).

Table 4

The results of the distribution of the students' answers to the question about the difficulty of physical culture and sports,% (n=655)

Course	Very complex	Rather complex	Rather simple	Absolutely simple
I	4,43	31,64	54,78	9,15
II	3,40	31,15	52,72	12,73
III	3,26	24,85	61,26	10,63
IV	2,49	25,65	62,72	9,14
I-IV	3,54	28,77	57,36	10,34

The level of formation of a person's physical culture can be assessed by the level of physical fitness, and in particular, by the subjective assessment of the intensity of physical exertion. The results of the questionnaire are presented in Table 5.

Table 5

The results of the distribution of the students' answers to the question about the intensity of physical activity,% (n=655)

Course	Easy	Rather easy	Hard	Can't stand it
I	10,98	56,30	31,15	1,56
II	10,69	53,36	32,47	3,48
III	8,28	57,35	32,26	2,11
IV	9,89	58,06	29,97	2,08
I-IV	10,07	56,16	31,51	2,26

The character of the recovery of the students' body after high-intensity physical activity is of particular interest. The results of the questionnaire on this issue are presented in Table 6.

Table 6

The results of the distribution of the students' answers to the question about recovery after intense physical exertion,% (n=655)

Course	Very fast	Fast enough	Differently	Slowly	Very slowly
I	6,76	28,23	56,58	7,42	1,02
II	6,93	27,24	53,34	8,62	3,87
III	7,09	32,18	52,28	7,01	1,44
IV	7,72	34,66	51,36	6,16	0,10
I-IV	7,06	30,13	53,79	7,38	1,64

As can be seen from the presented data, about 50% of the students could not give an accurate answer to the question about recovery after intense physical exertion. About 9% of the students recover slowly from intense physical activity, with between one and 14% of the students consider that they recover very slowly. It should be mentioned that in general, the majority of the students (more than 60%) note the different nature of recovery of the body after intense physical exertion.

Students' interest in physical education classes is manifested to a certain extent in their readiness to increase the intensity of physical activity during classes. The results of the questionnaire are presented in Table 7.

The results of the questionnaire display that in fact half of the students are fully or partially ready to increase their workload.

Table 7

The results of the distribution of the students' answers to the question about readiness to increase the intensity of loads,% (n=655)

Course	Completely ready	Faster ready	Rather not ready	Not ready at all
I	12,91	44,86	35,38	6,85
II	14,09	40,98	37,36	7,57
III	13,45	40,27	38,49	7,78
IV	11,86	38,50	39,13	10,51
I-IV	13,13	41,62	37,31	7,94

The students' self-assessment of the level of physical development necessary for productive work and health preservation deserves special attention. The results of the answers are presented in Table 8.

Table 8

The results of the students' answers to the question about self-assessment of the level of physical development necessary for productive work and maintaining health,% (n=655)

Course	High level	Sufficient level
I	6,91	59,94
II	5,50	63,83
III	6,00	61,06
IV	5,61	59,15
I-IV	6,10	61,01
Course	Low level	Difficult to answer
I	15,38	17,78
II	15,94	14,72
III	15,71	17,23
IV	17,15	18,09
I-IV	15,93	16,96

The results of the questionnaire indicate that only about 6% of the students consider the level of their physical development, necessary for productive work and maintaining health, as high. As sufficient – about 61% of the students; as low – as 15%. About 17% of the students found it difficult to determine their level of physical development.

CONCLUSIONS

1. The problem of implementing a sectional model of the organization of physical education based on classes in various sports for the students of the III-IV levels of accreditation is not fully highlighted. For the most part, this issue is revealed by the researchers for the students of the I-II levels of accreditation. The authors recommend that the main focus in solving the problem of implementing the sectional model of the organization of physical education of students should be based on the use of the most popular and, at the same time, achievable from the point of view of material and technical support of sports in the process of sectional classes. Basketball, volleyball, swimming, table tennis, football, athletics and other sports are mostly used for this purpose.

2. The main problem of the implementation of the sectional model is material and technical support, taking into account the wishes of the students regarding the choice of sports for the organization of sections, motivation and the need for high-quality training of physical education teachers for higher education institutions.

3. The results of the students' answers about the reasons for engaging in physical culture and sports were distributed in the following ratio: the desire to increase physical fitness – about 45.5%; the need to optimize weight, improve figure – about 48%; get a credit in the discipline «Physical education» – more than 33% of the students; the opportunity to relieve fatigue, increase work capacity – about 19% of the students; achieving sports success, rational use of free time – less than 10% of the students. About 5% of the students consider physical culture and sports classes to be very difficult, about 30% of the students assume physical culture classes to be difficult rather than easy, and more than 60% of the students consider physical culture classes to be easy. For students, physical culture is of the greatest importance, as a form of pleasant pastime, play, entertainment. There are no fundamental differences in the students' answers depending on the course of study. About 32% of the students prefer to perform the teacher's tasks according to their health state at physical education classes. About 18-20% of the students perform tasks as required by the teacher, no worse than others and on a level with others. About 10% of the students try to perform the teacher's tasks better than others.

The perspective of further research is related to the improvement of the sectional model of the organization of physical education of the students in the conditions of the region.

SUMMARY

Sectional model of physical education of students in higher education institutions.

The purpose of the study is to analyze the degree of the problem of using a sectional model of physical education of students in higher education institutions. The methods of theoretical research were used: generalization of literature and materials of Internet, abstraction, analysis, synthesis. The article presents the results of the analysis of the peculiarities of the sectoral model of the organization of physical education of students in higher education institutions. They consist in use of the most popular and, at the same time, reachable from the point of view of logistical security of sports during sectional classes. The main problem of the sectional model implementation is logistical support and the need for qualitative training of teachers of physical education for higher education institutions.

It is noted that the basketball, volleyball, swimming, table tennis, football, track and field are mostly used for the implementation of the sectional model. It is established that the problem of realization of the sectional model of organization of physical education on the basis of classes in different sports for students of III-IV levels of accreditation is not fully covered. For the most part, this issue is covered by researchers for students

of the first and second levels of accreditation. There is a problem of need to improve the sectional model of organization of physical education of students with the selection of the most popular in a specific region of sports, due to the insufficient level of theoretical and methodological elaboration of this issue and the urgent need for practical implementation of relevant scientific results. The prospect of further research is related to the study of the development and experimental verification of the section model of organization of physical education of students.

REFERENCES

1. Бачинська Н. В. Особливості розвитку силових якостей у студентів на заняттях з фізичного виховання на прикладі пауерліфтингу. *Актуальні питання освіти, спорту та здоров'я у вищих навчальних закладах* : матеріали наук.-практ. конф., м. Житомир, 2014. С. 8–14.
2. Власенко Р. П., Зозуля А. М. Розвиток сили в умовах спортивного тренування з пауерліфтингу. *Біологічні дослідження*. 2014. № 1. С. 467–469.
3. Гордієнко Ю. В. Самоаналіз фізіологічних особливостей організму жінок, які спеціалізуються в пауерліфтингу. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2010. № 1. С. 43–46.
4. Грибан Г. П., Мичка І. В. Педагогічні засади навчання силових вправ з пауерліфтингу студентської молоді в освітньому процесі з фізичного виховання. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. 2018. № 11. С. 102–110.
5. Жамардій В. О. Критерії та рівні формування спеціальних умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі занять з пауерліфтингу. *Витоки педагогічної майстерності*. 2013. Вип. 11. С. 130–135.
6. Жамардій В. О. Модель формування спеціальних умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі занять з пауерліфтингу. *Витоки педагогічної майстерності*. 2014. Вип. 13. С. 120–127.
7. Женьця С. Методика удосконалення рухових якостей і функціональної підготовленості студентів університетів з ураженнями опорно-рухового апарату на заняттях з пауерліфтингу : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02. Харків, 2015. 20 с.
8. Журавльов Ю., Маліков М. Ефективність використання засобів аквааеробіки у процесі секційних занять з плавання студентів 18–19 років. *Слобжанський науково-спортивний вісник*. 2019. № 2. С. 59–63.
9. Закопайло С. Вплив секційних занять з хортингу на фізичну підготовленість старшокласників. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2018. № 1. С. 126–130.

10. Завидівська Н. Н. Стан методичного забезпечення занять пауерліфтингом як змісту фізичної активності студенток вищих навчальних закладів. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. № 27. С. 38–42.

11. Зоря Р. Р. Використання інформаційних технологій при викладанні дисципліни «Безпека життєдіяльності». *«Інноваційний потенціал світової науки – XXI сторіччя»*. 2015. № 5. 12–13.

12. Кашуба А., Ковальський В. Динаміка показників фізичної підготовленості студентів першого року навчання під впливом секційних занять з баскетболу. *Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування*. 2018. № 2. С. 21–25.

13. Коваленко Ю. О. Оптимізація фізичного виховання учнів ліцею з використанням засобів рукопашного бою. *Вісник Запорізького національного університету*. 2014. № 1. С. 28–35.

14. Коломіїцева О., Радченко Я. Настільний теніс як засіб розвитку координаційних здібностей студентів коледжу. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2012. № 5. С. 16–19.

15. Криворучко Н. Вплив вправ чирлідінгу на показники фізичного розвитку студенток ВНЗ I–II рівня акредитації. *Молода спортивна наука України*. 2015. № 19. С. 119–124.

16. Крошка С. А., Борисенко Л. Л. Спортивний клуб Лисичанського педагогічного коледжу – самостійна фізкультурно-спортивна організація. *Virtus: Scientific Journal*. 2016. № 8. С. 82–86.

17. Крошка С. А. Методична розробка та впровадження практичного курсу «Бадмінтон – запорука здоров'ю» для студентської молоді. *Спортивні ігри*. 2018. № 3. С. 25–34.

18. Крошка С., Варфоломєєва К. Інноваційні технології з фізичного виховання у Лисичанському педагогічному коледжі. *Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість в умовах європейської інтеграції*. 2015. № 1. С. 106–109.

19. Круцевич Т. Ю., Марченко О. Ю. Спрямованість цінностей індивідуальної фізичної культури студентів різних відділень вузу. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2008. № 3–4. С. 103–107.

20. Круцевич Т. Ю., Трачук С. В., Кузнецова Л. І. Фізична підготовленість юнаків коледжів різних спеціальностей. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2016. № 136. С. 115–119.

21. Ландо О. А. Використання здоров'язбережних технологій у навчально-виховному процесі педагогічного коледжу. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2014. № 37. С. 247–254.

22. Лукіна О., Кусовська О., Барабаш К. Особливості розвитку фізичних якостей студенток музичного коледжу засобами карате-до

шотокан. *The Caucasus. Economic and Social Analysis Journal of Southern Caucasus*. 2018, № 6(27). С. 37–39.

23. Мамешина М. А., Гузієвятий Д. В. Фізичне здоров'я студентів ВНЗ I–II рівня акредитації. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення*. 2016. № 4. С. 100–108.

24. Мичка І. В. Побудова тренувального процесу з пауерліфтингу на етапі початкової підготовки. *Фізичне виховання та спорт у контексті державної програми розвитку фізичної культури в Україні*. 2015. № 2. С. 45–47.

25. Міщенко В. Л., Чомпова А. П. Мотивація студентів ГК ДВНЗ «КНУ» до занять фізичним вихованням під час навчання у навчальному закладі. *«Потенціал дисципліни «Фізичне виховання» у закладах освіти»*. 2016. № 7. С. 113–116.

26. Нейман А. В. Ціннісні орієнтації до занять фізичною культурою студентів педагогічних коледжів як стимул до здорового способу життя. *Молодь та Олімпійський рух: матеріали міжнар. наук-практ. конф.* Київ, 2015. С. 314–316.

27. Олешко В. Г. Силові види спорту. К. : Олімпійська література. 1999. 234 с.

28. Ольховий О. М. Стан функціонування системи фізичного виховання закладів вищої освіти. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2014. № 2. С. 79–83.

29. Пилипей Л.П. *Професійно-прикладна фізична підготовка студентів*. Суми: УАБС НБУ, 2008. 343 с.

30. Письменна О.І., Кузякіна С.О. Професійна підготовка фахівців щодо створення здоров'язбережувального освітнього простору. *Здоров'язбережувальні технології закладу освіти в умовах сучасних освітніх змін : м-ли наук.-практ. конф.* 2018. С. 117–122.

31. Романчишин О., Сидорко О., Андрес А. Динаміка рівня фізичної підготовленості студентів педагогічного коледжу. *Спортивна наука України*. 2009. № 2. С. 154–160.

32. Романчишин О., Сидорко О., Дика М. Соматичне здоров'я, адаптаційний потенціал, фізичний стан та біологічний вік студентів педагогічного коледжу. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2010. № 11. С. 98–101.

33. Салатенко І. Розробка спортивно-орієнтованої технології фізичного виховання для студенток економічних спеціальностей. *Спортивна наука України*. 2012. № 18(2). С. 138–144.

34. Семенова Н., Магльований А. Характеристика рівня добової рухової активності студенток I–II курсів медичного коледжу. *Спортивна наука України*. 2012. № 16. С. 136–142.

35. Prykhodko V., Tomenko O. Innovative approach to the strategic management of the Olympic sport reform in Ukraine. *Marketing and Management of Innovations*. 2019. № 1. P. 357–366. DOI: <https://doi.org/10.21272/mmi.2019.1-29>

Information about the authors:

Tomenko Oleksandr Anatoliovych,

Dr. in Physical Education and Sports Sciences,
Professor at the Theory and Methodic
of Physical Education Department,
Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko
87, Romenska str., Sumy, 40002, Ukraine

Matrosov Serhii Oleksandrovyeh,

Postgraduate Student,
Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko
87, Romenska str., Sumy, 40002, Ukraine

Marionda Ivan Ivanovych,

Candidate in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Head of the Physical Education Department
Uzhhorod State University
1, Ivana Franka str., Uzhhorod, 88000, Ukraine

**PROMISING AREAS FOR THE DEVELOPMENT
OF PHYSICAL CULTURE, SPORTS, FITNESS AND RECREATION**

Scientific monograph

Izdevniecība «Baltija Publishing»
Valdeķu iela 62 – 156, Rīga, LV-1058
E-mail: office@baltijapublishing.lv

Iespiests tipogrāfijā SIA «Izdevniecība «Baltija Publishing»
Parakstīts iespiešanai: 2023. gada 30. marts
Tirāža 150 eks.